

8 Οκτωβρίου 2014

Ο επίσκοπος και η πόρνη

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη

Γράφει ο π. Βασίλειος Ι. Καλλιακμάνης

α) Είναι γνωστό, ότι ο Χριστός καταδίκασε με δριμύτητα την υποκρισία, το

φαρισαϊσμό και τον ηθικισμό των κατ' επίφαση ευσεβών.

Σκοπός του δεν ήταν να κρίνει ή να διαπομπεύσει τους αμαρτωλούς, αλλά να τους καλέσει σε μετάνοια. Σε μια συζήτηση που είχε με τους πρεσβυτέρους και τους αρχιερείς του λαού, ανέφερε την παραβολή των δύο γιων (βλ. Ματθ. 21, 28-31). Σύμφωνα με αυτήν, «ένας πατέρας στέλνει τους δύο γιους να εργασθούν στο αμπέλι. Αρχικά, ο πρώτος αρνείται, ενώ ο δεύτερος δέχεται. Στην συνέχεια όμως, ο πρώτος μετανιώνει και πηγαίνει να εργασθεί, ενώ ο δεύτερος που φάνηκε καταρχήν πρόθυμος, δεν προσέρχεται». Τους ρωτάει τότε ο Χριστός: ποιος από τους δύο έκανε το θέλημα του πατέρα; Εκείνοι απαντούν, ο πρώτος.

β) Με αφορμή την απάντηση, αλλά και τη μετάνοια του πρώτου γιού, διδάσκει ο Χριστός: «Σας βεβαιώνω, πως οι τελώνες και οι πόρνες θα μπουν πριν από σας στη βασιλεία του Θεού» (Ματθ. 21,31). Τα λόγια αυτά βρίσκουν εφαρμογή στο βίο της αγίας Πελαγίας, που η Εκκλησία τιμά στις 8 Οκτωβρίου. Σύμφωνα με το Συναξάρι, στην Αντιόχεια ζούσε μια γυναίκα «περιφανής και πλουσία, πολλά ωραία τω σώματι και υπέρκαλλος, τη δε ψυχή ρερυπωμένη και βέβυλος»

γ) Η γυναίκα αυτή δεν είχε άλλη φροντίδα, παρά να τονίζει τη φυσική της ωραιότητα και να στολίζεται, για να παγιδεύει τους εραστές της. Για τα μαργαριτάρια που φορούσε, την αποκαλούσαν Μαργαριτώ. Στην πόλη βρισκόταν εκείνη την εποχή ο επίσκοπος Νόννος, προσκεκλημένος του αρχιεπισκόπου Αντιοχείας και παρόντων πολλών αρχιερέων κήρυττε έξω από το ναό του αγίου Ιουλιανού. Την ώρα εκείνη, περνούσε η Πελαγία με τη συνοδεία της. Καθόταν στολισμένη σε άμαξα. Έλαμπαν τα κοσμήματά της και μοσχοβολούσε ο αέρας από τα αρώματά της.

δ) Οι άλλοι αρχιερείς απέστρεψαν το πρόσωπό τους, για να μην την βλέπουν. Όμως, ο μακάριος Νόννος την παρατηρούσε προσεκτικά για πολλή ώρα. Ύστερα στέναξε και χωρίς να κατακρίνει την πλούσια εταίρα είπε: «Αλλοίμονο, σε μας τους αμελείς και αχρείους. Θα ντραπούμε την ημέρα της κρίσεως για την πόρνη αυτή, η οποία για να αρέσει σε θνητούς ανθρώπους τόσο πολύ καλλωπίζεται, ενώ εμείς δεν επιμελούμαστε την ψυχή μας, για να αρέσουμε στον ζώντα Θεό».

ε) Ο λόγος του επισκόπου έφερε κατάνυξη στην καρδιά του και η προσευχή του κέντρισε και το ενδιαφέρον της Πελαγίας. Την άλλη μέρα ακούοντας η Πελαγία από κοντά τη διδαχή του σοφού ανδρός, ζήτησε να κατηχηθεί και να βαπτισθεί. Με πλήρη επίγνωση της κατάστασής της απευθύνεται προς τον άγιο Νόννο λέγοντας: «Βάπτισόν με και οδήγησον προς μετάνοιαν, ότι εγώ ειμί της ανομίας το πέλαγος και της απωλείας η άβυσσος». Με πνεύμα ταπεινώσεως και συντριβής βαπτίζεται και την αναδέχεται μια ενάρετη μοναχή, ονόματι Ρωμάνα.

στ) Η Πελαγία ανακαινισμένη πνευματικά παραδίδει τον πλούτο της στον άγιο

επίσκοπο για τους πτωχούς. Ελευθερώνει τους δούλους και μια νύκτα ενδύεται ανδρικό «τρίχινο και ρακώδες χιτώνιο», και αναχωρεί στα Ιεροσόλυμα. Εκεί ασκείται για τρία χρόνια στο Όρος των Ελαιών, ως μοναχός Πελάγιος, φθάνοντας σε υψηλά μέτρα αρετής. Ύστερα από Θεία πληροφορία ο άγιος Νόννος στέλνει τον υποτακτικό του Ιάκωβο να τη συναντήσει. Εκείνος δεν την αναγνωρίζει, διότι το κάλλος ήταν μαραμένο και η σάρκα ξηραμένη από την εγκράτεια.

ζ) Όταν αναγγέλλεται ο θάνατος του Πελαγίου, έρχεται πλήθος πατέρων από τα περίχωρα για να ενταφιάσουν το ιερό λείψανο. Τότε αποκαλύπτεται, ότι πρόκειται για την Πελαγία και εκπλήσσονται όλοι με το θαυμαστό γεγονός, αλλά και τις ανεξερεύνητες βουλές του Θεού, «ο οποίος πάντας ανθρώπους θέλει σωθήναι και εις επίγνωσιν αληθείας ελθείν» (Α' Τιμ. 2,4).